dnia 28.08.2025

PETYCJA

Do Pani Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Zwracamy się uprzejmie z prośbą o objęcie stażystów pełną ochroną prawną poprzez Kodeks pracy, analogicznie jak pracowników. Staże bywają nadużywane i stanowią dla niektórych pracodawców formę taniej siły roboczej. Stażyści w trakcie odbywania stażu często wykonują regularną pracę jak pracownik.

Staż w swojej istocie powinien być ustrukturyzowanym i edukacyjnym doświadczeniem, które przygotowuje stażystę do objęcia roli regularnego pracownika, a nie zastępować etatowe zatrudnienie.

Objęcie stażystów przepisami Kodeksu pracy zagwarantuje im podstawowe prawa, takie jak dochodzenie swoich praw przed sądem pracy w przypadku, gdy dojdzie do mobbingu, dyskryminacji lub innych komplikacji. Stażyści są na nie narażeni tak samo jak pracownicy. Niestety na ten moment pozostają bez ochrony prawnej i muszą dochodzić swoich praw na drodze cywilnej i są obciążeni wszystkimi kosztami sądowymi.

Przykładowo pracownik otrzymujący wynagrodzenie w wysokości najniższej krajowej 3510,92 zł netto (lub więcej) – ma prawo do bezpłatnego wsparcia prawnego i interwencyjnego ze strony Państwowej Inspekcji Pracy oraz może dochodzić swoich praw przed sądem pracy. Natomiast stażysta, czyli osoba wykonująca pracę w ramach stażu i otrzymująca 1814 zł świadczenia stażowego, w przypadku nadużyć zmuszony jest dochodzić swoich praw na własny koszt, ponosząc wszystkie opłaty sądowe samodzielnie.

Jest to rażąca niesprawiedliwość i nierówność.

Problem ten dotyczy osób w każdym wieku, ponieważ staże odbywają zarówno młodzi, jak i dojrzali ludzie. Nadużycia wobec stażystów pojawiają się często już na etapie rekrutacji.

Apelujemy do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej o wprowadzenie odpowiednich regulacji prawnych, które zagwarantują, że stażyści wykonujący pracę nie będą traktowani systemowo gorzej od pozostałych pracowników.

Z poważaniem

Reprezentujący składających petycję

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Departament Rynku Pracy
Dyrektor
dr hab. Ewa Flaszyńska

DRP-III.6047.7.2025.AMT
Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Szanowni Państwo,

na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z petycją w sprawie objęcia stażystów pełną ochroną prawną poprzez Kodeks Pracy, analogicznie jak pracowników. poniżej przedstawiam następujące informacje.

W dniu 21 listopada br. do uzgodnień, opiniowania oraz konsultacji publicznych skierowany został projekt ustawy o stażach (UD 307).

Celem ww. projektu jest uregulowanie zasad organizacji staży oferowanych na otwartym rynku pracy w sposób zapewniający ich wysoką jakość, zgodnie z oczekiwaniami osób podejmujących staże, a także kierunkowo z projektem zalecenia UE w sprawie wzmocnionych ram jakości staży. Ustawa ma na celu zapewnienie odpowiedniego komponentu edukacyjnego i przygotowania zawodowego staży oraz ochronę praw stażystów, a także wyeliminowanie zjawiska bezpłatnych staży i zminimalizowanie ryzyka zastępowania stosunku pracy przez staż.

Projektowana ustawa określi zasady odbywania stażu, prawa i obowiązki stażysty oraz organizatora stażu, a także zasady przyznania organizatorowi

stażu będącemu pracodawcą dofinansowania kosztów stażu nieletniego stażysty.

Staż zdefiniowany został jako wykonywanie zadań w celu zdobycia wiedzy, umiejętności praktycznych i doświadczenia zawodowego na podstawie umowy między stażystą a organizatorem stażu niebędące pracą wykonywaną na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę.

Umowa o staż będzie rodzajem umowy cywilnoprawnej, umowa o staż nie będzie bowiem tworzyła stosunku pracy, a stażysta nie będzie pracownikiem. Szczegółowe kwestie regulujące prawa i obowiązki obu stron tej umowy będzie określała ustawa o staż, a w kwestiach nieuregulowanych w ustawie zastosowanie będą miały przepisy ustawy dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

Należy zwrócić uwagę, że nie każdy staż spełnia kryteria stosunku pracy. Cel przyjęcia na staż różni się od celu zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Celem pracownika, który posiada już odpowiednie kwalifikacje/ umiejętności/ doświadczenie, jest świadczenia określonego rodzaju pracy, a nie nabywanie umiejętności, kompetencji czy doświadczenia, jak ma to miejsce w przypadku rzeczywistego stażu.

Do staży stosować się będą natomiast niektóre przepisy Kodeksu Pracy dotyczące niedyskryminacji, monitoringu, pracy zdalnej, zakazu zrzeczenia się wynagrodzenia i dni wolnych, ochrony wynagrodzeń, przeciwdziałania mobbingowi, prowadzenia i przechowywania dokumentacji, ochrony wynagrodzenia oraz pracy w porze nocnej oraz w niedzielę i święta.

Projekt ustawy przewiduje także dodanie do zadań Państwowej Inspekcji Pracy kontroli przestrzegania przepisów dotyczących staży oraz dostosowanie odpowiednio do tych zadań uprawnień kontrolera.

W projekcie ustawy zawarto również przepisy karne dla organizatorów stażu naruszających przepisy o czasie pracy, nieprowadzenia dokumentacji dotyczącej umowy o staż, nieprzechowywania dokumentacji dotyczącej umowy o staż, niewypłacania w ustalonym terminie świadczenia pieniężnego lub innego świadczenia przysługującego stażyście, nieudzielania przysługujących stażyście dni wolnych od stażu lub bezpodstawnie obniżanie wymiaru tych dni, niewydawania stażyście w terminie zaświadczenia o odbytym stażu, niezawiadamiania właściwego okręgowego inspektora pracy, prokuratora lub innego właściwego organu o śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym wypadku przy stażu, niewykonywania w wyznaczonym terminie podlegającego wykonaniu nakazu organu Państwowej Inspekcji Pracy analogiczne do przepisów Kodeksu pracy (kara grzywny 1000 zł do 30 000 zł (art. 23 i 24). Przewiduje się, że orzekanie w sprawach o powyższe czyny następować będzie w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620, z późn. zm.) (art. 25).

W związku z tym, iż umowa o staż jest umową cywilnoprawną, ewentualne roszczenia stażyści będą wnosić do sądu cywilnego zamiast do sądu pracy. Jednocześnie, aby opłaty sądowe nie były barierą w dochodzeniu tych roszczeń w projekcie ustawy zaproponowano zwolnienie stażystów z tych opłat.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
dr hab. Ewa Flaszyńska
Dyrektor
Departamentu Rynku Pracy
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/